

Proiectia nr. 1

DE CE PROIECTAM LECTIILE DE ECONOMIE?

1. Pentru ca sa fim siguri de propriile noastre cunostinte economice si capacitati didactice.
2. Pentru ca sa fim bine pregatiti.
3. Pentru ca sa putem evalua.
4. Pentru ca sa fim mai flexibili.

Proiectia nr. 2

ELEMENTELE DE BAZA ALE UNUI PROIECT DE LECTIE

Titlul

Obiectivele

Cine? (elevul)

Strategii? (conversatie frontala,
video, demonstratii, joc de roluri,
lectura, activitati în grup)

Continut? (concepte sau principii)

Operatii? (sa defineasca,
sa enumere, sa enunte,
sa deduca, sa recunoasca,
sa identifice, sa ordoneze,
sa compare, sa evidentieze,
sa explice, sa discute)

Materiale

Timpul estimat

Procedee

Proiectia nr. 3

OBIECTIVE

Chestiuni introductive: La începutul unei lectii trebuie anuntate obiectivele. În mod obișnuit la nivelul obiectivelor sunt precizate următoarele:

Cine?
Strategii?
Continut?
Operatii?

Exemple de obiective

1. După participarea la o simulare, elevii stabilesc care sunt cele 6 caracteristici de baza ale economiei de piata: proprietatea privata, libertatea de alegere, motivatia (interesul propriu), concurenta, piata si limitarea interventiei statului.
2. Elevii participa la simularea unei licitatii si descopera corelatia dintre cresterea ofertei de bani si cresterea preturilor.
3. După ce au citit un text si au discutat în clasa problemele puse, elevii disting tipurile de somaj (frictional, structural si ciclic)

Proiectia nr. 4

VERBE CARE EXPRIMA ACTIUNI

*În mai mare
masura*

*În mai mica
masura*

a diferenția

a ști

a defini

a înțelege

a enumera

a aprecia

a prognoza

a beneficia

a scrie

a folosi

a identifica

a crede

a recunoaște

a simți

a explica

a descrie

a compara

a evidențiază

a clasifica

a ordona

a discuta

Proiectia nr. 5

STRUCTURA UNEI LECTII

1. *Activitati introductive*

- A. Stârnirea interesului
- B. Stabilirea scopului
- C. Privire de ansamblu

2. *Activitati de învățare*

- A. Demonstrarea ideilor sau a abilitatilor
- B. Prezentarea informatiilor noi
- C. Lucru în grup
- D. Lucru individual

3. *Încheiere*

- A. Reluarea problemelor-cheie
- B. Sintetizarea ideilor noi

Proiectia nr. 6

SFATURI PENTRU PROIECTAREA UNEI LECTII REUSITE

1. Asigurati diversitatea.
2. Gradati cu atentie.
3. Fixati-va un scop.
4. Nu supraestimati cunostintele anterioare.
5. Tineti cont de încarcatura conceptuala.
6. Redactati procedeele la persoana a treia.

Nu uitati sa demonstrati elevilor cum se executa o activitate înainte sa-i puneti sa o exerseze sau sa o aplice.

Fisa de lucru nr. 2**PROIECTAREA LECTIILOR DE ECONOMIE**

În mod obișnuit, proiectele de lectii contin urmatoarele elemente:

- ? obiective de instruire
- ? materiale didactice
- ? timpul necesar instruirii (estimativ) si
- ? procedee didactice specifice.

Pentru un profesor este foarte important sa poata elabora proiecte de lectii detaliate. Proiectarea temeinica a lectiilor prezinta urmatoarele avantaje:

- ? Contribuie la clarificarea unor probleme de continut si de strategie didactica.
- ? Profesorii vor fi mai bine pregatiti pentru lectie.
- ? Asigura mijloacele de evaluare.
- ? Da profesorilor posibilitatea unei mai mari flexibilitati în timpul lectiilor.

Stabilirea unor obiective adecvate

Obiectivele lectiei sunt importante pentru ca directioneaza si focalizeaza învatarea. Însa, nu de putine ori, apar dificultati în stabilirea acestor obiective. Specialistii au pareri împartite în legatura cu gradul de precizie cu care se cuvine a fi descris, la nivelul unui obiectiv, ceea ce vor fi capabili elevii sa faca. De exemplu, unii pedagogi sustin ca obiectivele trebuie sa descrie în termeni observabili conditiile învatarii si, totodata, criteriile de evaluare a performantei minime acceptabile. Altii subliniaza faptul ca, în cazul economiei, formularea unor obiective care vizeaza doar comportamentul este dificil de realizat si, în plus, aceasta poate conduce la vulgarizarea continutului disciplinei.

Cei mai multi sunt de acord ca stabilirea obiectivelor lectiei implica o proiectare temeinica, ghideaza procesul instructiv si este utila pentru evaluare. Un obiectiv de instruire trebuie sa aiba, totusi, anumite caracteristici minimale:

1. Sa precizeze *cine* este subiectul vizat. În mod obișnuit, persoana vizata este elevul.
2. Sa precizeze *strategiile de învatare*. Exemple de asemenea strategii de învatare sunt: conversatia frontala, demonstratia, lectura, activitatile în grup sau simularea.
3. Sa precizeze *conceptele sau principiile* care urmeaza a fi explicate sau reluate.
4. Sa precizeze *operatiile intelectuale* implicate de atingerea obiectivelor. Verbe care exprima asemenea operatii sunt: *a defini, a recunoaste, a enumera, a preciza, a identifica, a infera, a ordona, a compara, a evidentia, a explica, a discuta s.a.m.d.*

Identificarea materialelor didactice

În mod obișnuit, un proiect de lectie trebuie sa contina si referiri la materialele didactice ce vor fi folosite. Asemenea materiale pot fi: manuale, fise de lucru, planse (proiectii sau alte mijloace vizuale). Retineti ca materialele didactice pe care v-ati gândit sa le folositi la o anumita lectie trebuie sa fie adecvate acesteia.

Procedeele

Desfasurarea lectiei este elementul central al oricarui proiect didactic. Procedeele utilizate reprezinta, de fapt, activitatile de învățare în care vor fi antrenati elevii. Un profesor bun stabileste cu precizie ce tip de activitate si ce secventa va desfasura cu clasa. În desfasurarea lectiei se deruleaza 3 momente principale. La începutul lectiei, profesorul urmareste sa capteze atentia elevilor. Pentru a realiza aceasta, el explica elevilor care este scopul lectiei, reia anumite probleme, discutate anterior, face o prezentare generala a lectiei sau pune o problema. Acesta este *momentul introductiv* al lectiei. Apoi, pe masura ce lectia se deruleaza, profesorul ofera informatii noi sau propune diferite activitati. Aceasta este *desfasurarea* propriu-zisa a lectiei. În finalul lectiei, profesorul fixeaza principalele probleme, de exemplu printr-o discutie de sinteza a ideilor de baza. Aceasta este *încheierea* lectiei.

Estimarea timpului

Odata identificate procedeele didactice, este important ca profesorul sa stie cât timp este necesar pentru desfasurarea activitatilor pe care si le-a propus. Nu uitati ca timpul necesar unei lectii depinde si de elevi, de capacitatile si nivelul de pregatire la care se afla, precum si de felul în care raspund solicitarilor. Astfel, o discutie poate dura 10 minute cu un grup de elevi sau o jumătate de ora cu un alt grup.

Profesorul da dovada de înțelepciune daca apreciaza cu grija timpul necesar activitatilor de învățare. Profesorii sunt surprinsi de cât de repede trece timpul, mai ales atunci când tin o lectie pentru prima data. Retineti ca, atunci când este vorba de estimarea timpului necesar unei lectii, este mai bine sa fii conservator. În felul acesta, profesorul va fi pregatit si va putea face ajustarile necesare, pe masura ce lectia se deruleaza.

Sfaturi utile pentru proiectarea unei lectii reusite

Când începeti sa proiectati o lectie de economie, tineti cont de aspectele practice. Iata câteva sugestii:

1. *Diversitatea*: Elevii învățata mai usor daca în timpul lectiei se folosesc diferite tehnici de instruire. O lectie reusita presupune, de obicei, 3-4 tipuri diferite de activitati de învățare. Acordati atentie *activitatilor introductive*, celor de *învatare propriu-zisa*, precum si celor *finale*; acestea pot asigura lectiei diversitatea necesara.
2. *Ritmul*: Daca o activitate dureaza prea mult, elevii se pot plictisi iar daca nu au la dispozitie timp suficient pentru a putea retine ideile prezentate, se pot simti frustrati. Aveti grija ca o activitate sa nu dureze mai mult de 15-20 de minute. În orice caz, retineti ca unele activitati cum sunt cele de învățare prin cooperare, problematizarea sau simularile pot capta interesul mai mult timp, îndeosebi, în cazul elevilor mai mari.

3. *Relevanța:* De multe ori elevii nu înțeleg cu adevărat de ce le este necesară o anumită informație economică. Le ia ceva mai mult timp să înțeleagă de ce este important un material pe care l-au studiat.
4. *Cunostintele anterioare:* Nu presupuneți că elevii au anumite cunoștințe anterioare. Chiar dacă unii dintre elevi au aceste cunoștințe, în nici un caz nu le au toți. Se recomandă să verificați nivelul inițial de cunoștințe al elevilor, precum și deprinderile acestora și să vă proiectați lecțiile ținând cont de acest nivel.
5. *Supraîncărcarea:* În lecțiile de economie, profesorii au tendința de a prezenta, cu ușurință, multe concepte într-un interval de timp relativ scurt. Aceeași tendință se constată, deseori, și în manualele de economie. Însă, elevii învață mai bine dacă lecția este centrată pe una sau două idei de bază. Deci, descompuneți activitățile de învățare într-o serie de pași mici, focalizați pe un anumit concept sau idee și, apoi, dați elevilor posibilitatea să exerseze.
6. *Procedeele:* Proiectați desfășurarea lecției pas cu pas, astfel încât să puteți urma cu ușurință procedeele didactice stabilite. Instrucțiunile pentru desfășurarea diferitelor activități să fie redactate la persoana a treia.
7. *Fiti la obiect:* Formulați întrebări la obiect și într-un limbaj pe care elevii îl înțeleg.

Fisa de lucru nr. 3

VERIFICAREA UNUI PROIECT DE LECTIE

1. Atunci când este descrisă lecția scopurile și obiectivele sunt prezentate în mod clar? Profesorul obține o imagine de ansamblu clară despre activitățile lecției și este încurajat să folosească proiectul respectiv?
2. Standardele de conținut, finalitățile și conceptele economice sunt analizate explicit și explicate pe larg în cadrul lecției?
3. Au fost incluse, în mod relevant, în lecție probleme din domenii înrudite?
4. Obiectivele instruirii sunt orientate spre elevi? Sunt observabile? Sunt clare și lipsite de ambiguitate? Descrie rezultatele învățării?
5. Timpul necesar estimat este realist?
6. Sunt menționate toate materialele necesare? Sunt incluse fișe de lucru pentru elevi și proiectii (imagini)?
7. Procedeele sunt explicate clar și pas cu pas?
8. Activitățile propuse sunt interesante pentru elevi?
9. Activitățile propuse sunt variate?
10. Lecția este corectă din punct de vedere științific? Problemele sunt explicate corect și complet?
11. Întrebările cu ajutorul cărora sunt discutate problemele vizează realizarea unor obiective diferite prevăzute de taxonomia lui Bloom? Sunt date și răspunsuri la întrebări?
12. Activitățile propuse oferă elevilor instrumente necesare pentru a atinge obiectivele?
13. Elevii vor fi capabili să finalizeze lecția?
14. Profesorii vor putea evalua dacă elevii au atins obiectivele propuse?
15. Sunt prevăzute extinderi și activități suplimentare?

Fisa de lucru nr. 4**LUCRU ÎN GRUP**

Lucrând în grup cu alți colegi, concepeți instrumente de evaluare pentru una dintre lecțiile prezentate în timpul seminarului. Pregătiți-vă să prezentați lecția adaptată în penultima zi de seminar. Pentru aceasta veți avea la dispoziție 10 minute.